

VOORONTWERPEN VAN BESLUIT BETREFFENDE DE TERRITORIALE PLANNING HOUDENDE
UITVOERING VAN DE ORDONNANTIE VAN 30 NOVEMBER 2017 TOT WIJZIGING VAN HET BRUSSELS
WETBOEK VAN RUIMTELIJKE ORDENING (BWRO):

BESLUIT BETREFFENDE DE GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSCOMMISSIE

BESLUIT TOT AANDUIDING VAN DE BESTUREN EN ORGANEN DIE VERZOCHT WORDEN HUN ADVIES
UIT TE BRENGEN IN HET KADER VAN DE PROCEDURES BETREFFENDE DE STEDENBOUWKUNDIGE
PLANNEN EN VERORDENINGEN NEERGELEGD IN TITEL II EN III VAN HET BWRO

BESLUIT BETREFFENDE HET BEGELEIDINGSCOMITÉ OPGERICHT IN HET KADER VAN DE UITWERKING
VAN DE BIJZONDERE BESTEMMINGSPLANNEN /
GEMEENTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENING

ADVIES VAN DE GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSCOMMISSIE

29 MAART 2018

Secrétariat Commission
Régionale de Développement
Gewestelijke Ontwikkelings-
commissie Secretariaat

Rue de Namur 59
1000 Bruxelles
Naamsestraat 59
1000 Brussel

T **+32 2 435 43 56**
F **+32 2 435 43 99**
@ **crd-goc@perspective.brussels**
W **www.crd-goc.brussels**

Gelet op de vraag om advies van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering over de voorontwerpen van besluit betreffende de territoriale planning houdende uitvoering van de ordonnantie van 30 november 2017 tot wijziging van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO): (besluit betreffende de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie; besluit tot aanduiding van de besturen en organen die verzocht worden hun advies uit te brengen in het kader van de procedures betreffende de stedenbouwkundige plannen en verordeningen neergelegd in titel II en III van het BWRO; besluit betreffende het begeleidingscomité opgericht in het kader van de uitwerking van de bijzondere bestemmingsplannen en gemeentelijke stedenbouwkundige verordening), ontvangen op 9 maart 2018;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 maart 2010 betreffende de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie;

is de Commissie samengekomen op 22 en 29 maart 2018.

Na de vertegenwoordiger van het kabinet van de minister-president, Rudi Vervoort, te hebben gehoord;

geeft de Commissie op 29 maart 2018 het volgende advies:

1. BESLUIT BETREFFENDE DE GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSCOMMISSIE

Artikel 1 – Samenstelling

Allereerst verwijst de Commissie naar haar advies van 4 februari 2016 over het voorontwerp van ordonnantie tot hervorming van het BWRO.

"We zijn niet van mening dat de afbouw van de GOC tot een raad met gemeenten + experts beantwoordt aan de opdracht, hoewel we de ambitie ondersteunen om de GOC meer operationeel te maken. De opdracht moet eruit bestaan om een commissie in het leven te roepen die zowel onafhankelijk is van de politieke macht, als van specifieke belangen, zodat men zich kan focussen op de stedenbouwkundige aspecten, gezien als de ruimtelijke integratie van een stadsproject (gestuurd door een plan zoals het GPDO en door actuele interdisciplinaire concepten voor stadsontwikkeling). Het algemene normatieve kader wordt ook aangegeven door de huidige systemische transities: duurzaam, fair, kosmopolitisch, governance, enz. Zo komen we tot voorstellen waarbij de GOC gezien wordt als een algemene denkruimte voor kwesties rond stedelijke ordening. We combineren deze

voorstellen met een samenstelling die, naast de nodige expertise bij de analyse van het stadsproject, ook leden vermeldt afkomstig van sociale partners en vertegenwoordigers van het verenigingsleven en het maatschappelijke middenveld. Toch beschouwen we de GOC niet als een verzamelplaats voor advies en specifieke belangen maar als een ruimte voor onafhankelijke reflectie en advies. We stellen daarom een veelvormige samenstelling voor waarbij de leden discussiëren, zonder gebiedend mandaat, om te komen tot een stedenbouwkundig advies dat rekening houdt met de andere adviezen, maar dat er geen samenvatting van moet zijn, aangezien "de stad opbouwen" iets anders is dan gewoon de combinatie van verschillende specifieke adviezen."

De Commissie herinnert ook aan het advies van de Raad van State van 18 januari 2017 (A-451/1-2016/2017 p. 345 e.v.) over het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van het BWRO (art. 8 betreffende de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie). Die laatste merkte aansluitend aan de afschaffing van de vertegenwoordiging van de adviesorganen (op economisch en sociaal vlak, inzake monumenten en landschappen, leefmilieu, mobiliteit en huisvesting) in de Commissie op *"dat niet duidelijk is hoe die wijziging, die ervoor zorgt dat onder meer milieuverenigingen en verenigingen tot bescherming van het cultureel erfgoed, minder goed vertegenwoordigd zijn, daarmee te verantwoorden valt. Dat anderzijds het raadplegen van een bepaalde instantie niet mag worden verward met het deelnemen aan de beraadslagingen van een collegiaal orgaan dat over een algemene adviesbevoegdheid beschikt inzake ruimtelijke ordening en dat de bevoorrechte consultant van de regering is inzake ruimtelijkeordeningskwesties."*

De Commissie kan dan ook alleen maar betreuren dat haar samenstelling voortaan tot experts wordt beperkt. In haar huidige vorm vertegenwoordigt ze de institutionele rijkdom van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ze is nl. van mening dat haar huidige samenstelling, die vertegenwoordigers van de overige commissies, de vereniging van gemeenten en het maatschappelijk middenveld rond de tafel brengt, een bemiddelingsruimte biedt waarin uiteenlopende belangen tot uiting kunnen komen in een breed en transversaal debat over het stadsproject dat leidt tot dialoog en zelfs een consensus over de ontwikkeling ervan. De Commissie is inderdaad de plaats waar de standpunten van de verschillende organen worden gebundeld, wat in de nieuwe samenstelling niet meer mogelijk zal zijn. Ze vreest dan ook dat de experts hun belangstelling zullen verliezen indien een dergelijk debat ontbreekt. Volgens haar betekent dit een achteruitgang in de democratische spelregels.

In die zin beschouwt ze de afwezigheid van de vertegenwoordigers van de gemeenten als betreurenswaardig. Het zijn nl. generalisten op de verschillende domeinen die in het besluit worden behandeld, die verbonden zijn met de lokale en territoriale realiteit. Door hen niet meer te betrekken, lopen we het risico die lokale visie, die het belang dient van een stad waarin al die aspecten belangrijk zijn, te missen. In diezelfde zin is ook de afwezigheid van sociale en economische vertegenwoordiging betreurenswaardig. Ze vreest dat de uitwisseling bijzonder technocratisch zal worden.

De Commissie stelt vast dat er onvoldoende dialoog is tussen het Gewest en de gemeenten. Ze wijst er nadrukkelijk op dat er een band moet zijn tussen de gemeenten onderling en tussen het Gewest en de gemeenten, in het bijzonder in een context waarin we het nabijheidsbeleid willen verbeteren. Op die manier zouden uitwisselingen tussen gemeente en Gewest worden verzekerd, waarbij verschillende standpunten in een constructief debat worden samengebracht.

Samengevat meent de Commissie dat de GOC haar rol moet blijven spelen van algemene bezinningskamer voor kwesties inzake stedelijke ordening, die volledig onafhankelijk is van zowel de politieke macht als van specifieke belangen.

Volgens haar maakt de aanwezigheid van vertegenwoordigers van alle geledingen van het maatschappelijk middenveld, de sociale partners en de gemeenten het mogelijk om die rol te vervullen.

Ze vreest dat de Commissie in de toekomst een ruimte van experts zal worden zonder binding met complementaire interessedomeneinen of visies.

Wat de effectieve en plaatsvervangende leden betreft, vestigt de Commissie er de aandacht op dat alle leden van de Commissie die aan de vergaderingen deelnemen zitpenningen moeten ontvangen, ongeacht of ze effectief dan wel plaatsvervangend lid zijn. Ze gaat ervan uit dat dit het doel is van artikel 14. De Commissie is nl. van mening dat plaatsvervangende leden moeten worden aangemoedigd om de vergaderingen van de GOC bij te wonen, zodat ze in geval van vervanging van een effectief lid ook op de hoogte zijn van de dossiers. In artikel 4 doet ze voorstellen in dit verband.

Artikel 2 – Aanstelling van de leden

De Commissie vraagt om het besluit op een aantal punten te preciseren en, om het logischer en duidelijker te maken, de paragrafen op te nemen in de hierna vermelde volgorde:

- § 1. de regering lanceert een oproep voor kandidaturen
- § 2. het aantal leden per vakgebied wordt vastgesteld als volgt
- § 3. voorstellen van negen leden door het Parlement op basis van de lijst van kandidaten die de oproep voor kandidaturen hebben beantwoord.
- § 4. de regering ratificeert het voorstel van het Parlement en voegt negen leden toe die ze uit de kandidatenlijst kiest.

§ 1. Lijst van vakgebieden

De Commissie vraagt zich af of geen rekening moet worden gehouden met het sociale en verenigingsaspect van de stad. Ze vindt namelijk dat een heel stuk van de stad buiten beschouwing wordt gelaten: de stad steunt niet alleen op wat er is gebouwd maar moet ook rekening houden met de inwoners.

Ze vraagt dat het besluit preciseert dat die begrippen bij de vermelde vakgebieden worden opgenomen. Ze stelt daarom voor om punt 4° te wijzigen en het te hebben over het "economisch en sociaal" vakgebied.

Zo ook stelt ze voor om in punt 1° te specificeren dat ruimtelijke ordening uiteenlopende competenties bestrijkt en met name van sociologen, stedenbouwkundigen, geografen, juristen enz.

Ze vraagt om in punt 6° cultureel erfgoed te vervangen door bouwkundig erfgoed.

§ 2 Wijze van aanstelling van de 18 effectieve leden en de 18 plaatsvervangende leden

1. De Commissie wijst erop dat wegens de scheiding der machten de volgorde waarin de leden zullen worden aangesteld van belang is: eerst door de Regering, of door het Parlement? Het komt erop aan om de manier te verduidelijken waarop het Parlement zijn negen leden zal voordragen (zie de voorstellen betreffende de volgorde van de paragrafen hiervoor).

2. Oproep voor kandidaturen

De Commissie acht het noodzakelijk dat in het besluit wordt gespecificeerd op welke manier een kandidatuur wordt ingediend: de kandidaten zouden hun belangstelling voor de GOC moeten motiveren en hun actie of werkterrein (gemeente, verenigingsleven enz.) preciseren.

Het is voor haar belangrijk dat de kandidaten ervaring in het veld hebben.

3. Publicatie van de oproep voor kandidaturen

De Commissie suggereert om de lijst van websites opgenomen in § 2 uit te breiden tot alle gewestelijke besturen die bevoegd zijn op de vermelde vakgebieden. Voorts suggereert ze ook om de oproep voor kandidaturen te publiceren op de website van de gemeenten.

§ 3 2/3 taalaanhorigheid

De Commissie vraagt dat de quota worden gerespecteerd binnen iedere ledenlijst die wordt voorgesteld (door de Regering en door het Parlement).

Toevoeging van een § 6

De Commissie stelt voor om een paragraaf toe te voegen die bepaalt dat twee derde van de leden wordt gekozen voor hun expertise op basis van hun actieve deelname op een van de gevraagde domeinen evenals voor hun ervaring in het veld en niet alleen op basis van hun diploma.

Artikel 3

De Commissie neemt er akte van dat de leden van de andere organen en commissies lid kunnen worden van de GOC.

Ze neemt er eveneens akte van dat de huidige Commissie blijft werken tot 1 januari 2020.

De Commissie is van mening dat ze advies zou moeten kunnen geven m.b.t. de keuze van de kandidaten. Ze vreest nl. dat de kandidaturen voornamelijk partijpolitiek gekleurd zullen zijn. Dit zou de positie van de GOC als "*commissie die onafhankelijk is zowel van de politieke macht als van specifieke belangen*" op losse schroeven zetten.

Ze stelt zich overigens vragen bij de beperkingen die in het besluit worden geformuleerd i.v.m. bepaalde functies of mandaten die worden uitgeoefend. Zo vindt ze punt 4°, 5° en 6° gerechtvaardigd, nl. dat de leden geen lid mogen zijn van een ministerieel kabinet of ambtenaren of beambten mogen zijn van een bestuur, een instelling van openbaar nut of een gemeente. De Commissie is daarentegen van mening dat leden wel een gemeentelijk kiesmandaat of een mandaat in een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zouden mogen uitoefenen. Volgens de Commissie zou dit garant staan voor een lokale vertegenwoordiging in de GOC, dicht bij de realiteit van de burger.

Artikel 4

De Commissie stelt voor om aan dit artikel toe te voegen dat aansluitend aan een ontslag (ook uit eigen beweging) het plaatsvervangend lid de plaats van het effectieve lid inneemt.

Ze stelt voor om § 4 en 5 aan te passen als volgt:

De leden van de Commissie kunnen door de Regering worden afgezet in geval van ernstige tekortkomingen in de uitoefening van hun functies.

Behoudens gemotiveerde afwezigheid wordt een effectief lid dat gedurende een trimester afwezig is van rechtswege afgezet. Dit lid wordt vervangen door zijn plaatsvervanger, die ambtshalve effectief lid wordt.

Binnen twee maanden na het opvallen van een mandaat benoemt de Regering een nieuw plaatsvervangend lid met inachtneming van de voorwaarden en regels zoals bepaald in artikel 2 en 3.

2. BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT AANDUIDING VAN DE BESTUREN EN ORGANEN DIE VERZOCHT WORDEN HUN ADVIES UIT TE BRENGEN IN HET KADER VAN DE PROCEDURES BETREFFENDE DE STEDENBOUWKUNDIGE PLANNEN EN VERORDENINGEN NEERGELEGD IN TITEL II EN III VAN HET BWRO

Artikel 1 en 2

De Commissie stelt voor om het eerst te hebben over de besturen die belast zijn met territoriale planning of stedenbouw en vervolgens over het bestuur belast met mobiliteit.

3. BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING BETREFFENDE HET BEGELEIDINGSCOMITÉ VOOR DE BIJZONDERE BESTEMMINGSPLANNEN EN DE GEMEENTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENINGEN

Voor zover de BBP's en de GemSV's rekening houden met het al dan niet erkende erfgoed stelt de Commissie voor dat de Directie Monumenten en Landschappen deel uitmaakt van het begeleidingscomité voor BBP's en GemSV's.